

[Arnth Jensen.]

Jeg har nævnt adskillige Ting, jeg kunde nævne andre, f. Eks. Bestemmelserne om Skoleplanens Udvidelse og om Skoleforbund, som jeg mener er ret løse. Hvis Ministeren opretholder Bestemmelserne om Vejtlængder, tror jeg, han derigennem lægger Gift ogsaa for Skoleforbund, for Central-skoler. Endvidere kunde jeg nævne de indsnævrende Bestemmelser om Landkommunernes og de mindre Købstæders Ret til selv at bygge en Eksamensordning oven paa deres Grundskole, hvis de ønsker det. Under denne Omtale kunde jeg igen efterlyse Ministerens Velvilje til Støtte til de private Efterskoler. Men alt dette har vi tidligere talt om, og det kan vi drøfte i Udvalget.

Det ærede Medlem Hr. Hauberg var saa glad ved § 15 — han kunde endogsaa ønske den indlemmet i Formaaalsparagraffen. Vi fra vor Side nærer en stærk Ængstelse ved i det hele taget at faa denne Paragraf ind i Loven. Den siger nok saa selvfølgelig og naturligt, at der i alle Klasser skal lægges mest mulig Vægt paa Elevernes Selvvirk-somhed. Det er vistnok første Gang siden Loven af 1814, at man forsøger paa i en Lov om Skolens Rammer at fastsætte Regler ogsaa for Undervisningsmaaden. Nu er der her i Landet kæmpet for Skolens Frihed i over 100 Aar efter de Linier, som Ole Kirk i 1835 i Viborg Stænderforsamling førte frem, og hvori han hævdede, at ved Siden af Forældrenes Ret til at vælge Lærerne og til at forme Skolens Maal maatte der gives Lærerne Frihed og Ret til at forme Undervisningsmaaden. Her foreslaar man nu en Paragraf, som brugt i, skal vi sige en magtsyg Administrations Haand — jeg siger ikke derfor, at Administrationen er det — kan rumme farlige Konsekvenser ogsaa for den Maade, Undervisningen skal foregaa paa, og der kan gennem denne Paragraf lægges en Spire til at gøre vor Folkeskole ensrettet, ikke blot i dens Form, men ogsaa i dens Liv.

Jeg slutter med at sige til den højtærede Minister: Vi staar begge to som Talsmænd for Partier, der i hvert Fald teoretisk er enige om, at skal Skolens opdragende, undervisningsmæssige Arbejde lykkes, gælder det om, at Arbejdet sker i den mest intime Forbindelse mellem de to Faktorer Hjemmet og Skolen. Men vi er ogsaa klar

over, at dette Samarbejde maa bygges op gennem øget Indflydelse og Ansvar fra Hjemmenes Side. Gang paa Gang blev dette fremhævet under Behandlingen af Tilsynsloven, og det er ogsaa meget stærkt fremhævet under Behandlingen af nærværende Lovforslag. Nu har jeg med en ærlig Vilje prøvet paa at gennemgaa Lovforslaget under dette Synspunkt og stillet det sammen med de nu gældende Bestemmelser, og jeg har spurgt mig selv: Hvilke Rettigheder giver dette Lovforslag de hjemlige Skolekredse, som de ikke i Forvejen har gennem den bestaaende Lovgivning? Jeg maa desværre sige, at Svaret for mig bliver det, at naar jeg undtager § 47, som jeg har nævnt, kan jeg ikke finde, at der gives Forældrene eller den hjemlige Skolestyrelse mere Indflydelse paa deres Skoles Ordning, men efter min Mening derimod mindre. Og jeg vil sige til den højtærede Minister: Skal vi nu ikke prøve paa gennem et sagligt Arbejde at finde Vej frem til en Skolelov, som giver Forældrene en virkelig Bestemmelsesret om deres Skoles Rammer, og derigennem i Praksis underbygge vor Tale om Forældrenes Ret? Til et saadant Arbejde skal den højtærede Minister finde mig og mit Parti rede.

Vesterager: Det er mange og lange Forhandlinger, der gennem Aarene er ført om Skolelovene i dette høje Ting, og det kan jo ikke nægtes, at det Lovforslag, vi nu staar over for, er af saa stor Betydning, at det bør underkastes en grundig og alvorlig Drøftelse. Om vi saa efter de Forhandlinger kan naa frem til et Resultat, er et Spørgsmaal, som kun kan besvares gennem Udvalgsbehandlingen. Dernæst kan man jo spørge, om der vil være Mulighed for, at den Lov, der her foreligger, kan bidrage til at gøre den danske almene Folkeopdragelse bedre baade med Hensyn til Kundskabsmeddelelse og med Hensyn til det, som er nævnt her i Lovforslaget, Karakterdannelsen, og om der vil være Mulighed for at tage en hel Del af de nye Tanker op til Prøvelse, som er kommet frem gennem Aarene og ikke mindst netop ogsaa i de Dage, vi lever i.

Mit Parti har gennem Aarene haft en bestemt Linie, den har vi søgt at følge, og jeg tror, det er af Betydning, at vi gennem Tiden netop har holdt en bestemt Linie